C.S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR, CORESPONDENȚĂ INEDITĂ (1926-1951)

Toma Rădulescu

Asa cum bine se cunoaste, academicianul C.S. Nicolăescu-Plopsor (1900-1968), creator al atâtor institutii culturale oltene si nationale si savant cu preocupări multiple ce se desfăsoară de la paleolitic, domeniu unde a dobândit prestigiu mondial, până în zilele noastre, a purtat o bogată corespondentă. din care ne propunem să redăm aici 29 de scrisori. Dintre acestea, 19 scrisori sunt expediate de diverse personalităti cum au fost Iuliu Moisil, unul din fondatorii învătământului goriean, geograful Simion Mehedinti, arheologii Ion Andriesescu, Ion Nestor, Vladimir Dumitrescu, Dumitru Berciu, Alexandru Bărcăcilă, dar și unul din fondatorii miscării pentru unitate natională din Transilvania - Iosif Schiopul, ajuns în perioada interbelică atasat cultural al României la Viena. Am ales, pentru pitorescul său, si scrisoarea adresată de C.S. Nicolăescu-Plopsor tatălui său, Stan Nicolăescu, la 30 noiembrie 1928, când s-a deplasat în Franța pentru pregătirea tezei de doctorat și care sintetizează cel mai bine un adevăr bine stiut că C.S. Nicolăescu-Plopsor este pentru paleoliticul românesc deschizător de drumuri. De precizat că această corespondență ne-a fost pusă cu amabilitate la dispoziție de D-na Stanca Nicolăescu-Plopsor, fiica reputatului savant, și în prezent apartine fondului "C.S. Nicolăescu-Plopsor" al Secției de Etnografie a Muzeului Olteniei. Editarea acestei corespondente este necesară deoarece ea completează informațiile evidentiate în volumul ce i-a fost dedicat de Academia Română în acest an. Din această corespondentă rezultă clar generozitatea unică a lui C.S. Nicolăescu-Plopsor - importante sume de bani din averea personală sunt puse la dispoziție pentru cercetări arheologice tinerilor, pe atunci, D. Berciu, I. Nestor, VI. Dumitrescu. Scrisoarea academicianului Constantin Daicoviciu sugerează ostilitatea celor doi corifei ai istoriei neamului împotriva formelor de manifestare ale stalinismului românesc din anii 1950-1953. Am redat aici corespondenta cu Iosif Schiopul pentru că ea pune în lumină faptul că C.S. Nicolăescu-Plopsor este printre primii istorici și etnografi români care au relaționat izvoarele cartografice aflate în arhivele de peste hotare cu realitatea "olteană", căci n-a existat colț din pământul natal pe care să nu-l fi străbătut și cercetat mai mult ca oricare din predecesorii și contemporanii săi. Semnificative sunt si preocupările lui C.S. Nicolăescu-Plopsor care, alături de prietenul său de o viată si de opțiune politică, arhitectul G.M. Cantacuzino, au cercetat activitatea eroului național Tudor Vladimirescu si au luptat pentru salvarea monumentelor mehedintene legate de acesta, dar si preocupările sale reflectate în corespondența cu I. Nestor din Germania din anii 1935-1936, în care observăm dorința pentru elaborarea unei legi bune care să poată să funcționeze si în țara noastră. Tot din această corespondentă, rezultă colaborarea sa cu Dimitrie Gusti, cel mai cunoscut sociolog român, care se realizase încă din anii studenției prin intermediul profesorului Simion Mehedinți, care continua cu bune rezultate în perioada interbelică alegerea unor puncte de cercetare a satului oltean, cum au fost Runcu sau Goicea Mare, primului, H. Stahl dedicându-i o monumentală monografie sociologică ce s-a constituit pe plan mondial ca model de cercetare interdisciplinară. Corespondența reliefează și pitorescul exprimării colaboratorilor săi, dar și seriozitatea cercetărilor lor în domeniile respective.

1. București 21 Octombrie 1926

Stimate Domnule Plopsor,

Am primit azi cartea D-voastră poștală prin care îmi cereți articolul făgăduit. Eu v'am trimis acel articol, despre mișcarea cult. Etc., din Gorj, încă din ziua de 14 Oct.a.c., în plic recomandat cu recipisa nr.2652. Mă mir ca poate nu vi l'a predat. Tot în aceeași zi am trimis un articol și "Arhivelor Olteniei" tot recomandat și la Dl Fortunescu, mi-a și confirmat primirea lui (cât despre mișcarea din Gorj, mai pe larg).

Vă aștept când veniți la București. Eu am fost la Tg.Jiu la 5 Sept. la reinaugurarea Muzeului Gorjului, la care am ținut o cuvântare, care este și în rezumatul articolului trimis.

La 8 Nov. (Arhanghelii) voi merge din nou la T.Jiu, pentru a ține o conferință "Despre pictorul Grigorescu, viața și opera sa", cu proecțiuni luminoase, favorabile, frumoase, luate după operele originale ale pictorului nostru. Această conferință am ținut-o și la Liceul din Slatina, la 10 Oct.a.c. la inaugurarea

¹ Vezi vol. In memoriam 100 de ani de la nașterea lui C.S. Nicolăescu-Plopșor, Ed. Aius, Craiova, 2000

Ateneului de acolo, precum am ținut'o și la Deva în Iulie, la cursurile de lucru ale învățătorilor din toată țara (200 învățători), fiind present și public din Deva. Tot la Deva am mai ținut atunci încă două conferințe despre "Columna lui Traian" și "Despre minunata țară a piramidelor" - ambele cu proiecții noi. Să auzim de bine!

Scrisoarea cu articolul am adresat-o D-tale la Casa Olteniei.

LMoisil

2. 20 Aprilie 1928

Iubite Domnule Plopsor,

Multumesc mult pentru "Ceaur". Unde e săracul Vasile Bogrea să culeagă altă colecție de vocabular oltenesc. Schițele se citesc cu multă plăcere, din păcate vedem cât de puțin știm.

Încă cum o mânuești, dar și ce limbă bogată avem.

N-am putut trece bani iarăși înspre Dumneavoastră, dar sper să dea Dumnezeu bine.

Al dumitale vechiu

I.Andrieșescu

Înainte, cu sănătate cât de variată ca vocabular - o limbă cât mai curată și armonioasă și vei avea desigur, frumoase succese.

I.A.

3. 30.XI.928

Dragă tată,

Azi dimineață vă scrisei din Perignenu și până la Paris 10-11 ore cu trenul, nu mă gândii decât la ce vești am să găsesc acasă. După o lipsă de 10 zile mă bucur că găsii aici cam de fiecare zi câte o scrisoare. În special nevasta nu m'a uitat deloc. Excursia asta, a fost pentru mine lucru mare. Mai ales din punct de vedere practic. E cu totul altceva când vezi ce au lucrat și mai ales cum au lucrat alții. Preistoria e născută aici ca știință, deci aici s'au făcut și cele mai mari progrese din toate punctele de vedere.

Am văzut peșteri desenate sau pictate de oamenii preistorici. Francezii le-au luminat electric, le-a pus la fiecare câte un gardian și taxă de intrare. Vin turiști din toată lumea să vadă operele de artă preistorice. Și descoperirea lor a fost întâmplătoare. Până acum câțiva ani intrau toți prin peșteri, se iscăleau pe pereți și nu vedea nimeni că peșterile sunt pictate sau gravate. Dacă nu știi cum să ții lumânarea sau lampa cu carbit treci pe lângă ele și habar n'ai. Sunt aproape de neobservat. Dela descoperirea celei dintâi însă noi descoperiri se țin lanț. Știu cercetătorii cum să le caute. Așa că la noi dacă există așa ceva - și sunt ferm convins că există, nu le-am văzut nici eu nici nimeni că n'am știut cum să le căutăm. De acum înainte să vedem însă că tot sistemul e un fleac, e oul lui Columb sau meșteșugul cu care să coci bubele să nu se spargă.

Sunt vesel că zi de zi lucrez şi câştig mereu cunoștințe pentru viitor. Sunt bine cu trei mari savanți în preistorie și mai am să cunosc pe unu. Aștea sunt tartorii științei preistorice în Franța. Cine ți-a spus că mi s'ar fi oferit un loc aici. E vorba doar să fiu numit membru în Societatea Preistorică franceză, atâta tot. Şi sunt sigur că am să fiu numit. Până acum nu a fost nici un roman numit în această societate. De-altfel cu cunoștințele mele pot căpăta frumoase titluri științifice numai că e cam scurtă vremea aici. Dar cum mi-am pus în gând să mai revin din când în când, e mai bine așa. Eu cum ți-am spus la sfârșitul lui Ianuarie trebuie să fiu acasă. Pentru ce am venit aici mi-am pus la punct aproape tot, rămâne să le mai dau forma definitivă și să mai studies câtva prin muzee. Mă întrebi ce am de gând pentru viitor în chestia moșiei. O s'o muncesc în dijmă și asta o să fie toată socoteala, numai că prea o s'o iau miriște. D-ta cum vezi mai bine. Eu în nici un caz n'am să mai pot pierde vremea la moșie. Ori lucrez într-o parte, ori într'alta. Și ar fi și păcat când ni se deschide puțin calea, să mi-o închid iarăși singur. Eu câțiva ani, dacă lucrez, ajung bine; nu e exclus să trec la universitate. Asta ca titlu. Dar să vedem. Eu îmi lucrez acum teza de doctorat pe care cel mai târziu în toamnă am să-l iau. De-aci în colo, ce-o mai fi nu poți ști. De Fănică îmi pare rău. A luptat degeaba să mai

pue rânză în spinarea lui Potârcă n-avea destul firar-al dracului de porc scârbos. Dacă și el nu vrea să creadă că-i trag ăia obiectul eu i-am spus de la început.

Sărut mâna Costică

Dragă mama, sărut mâna și iartă-mă că te-am supărat că n-am avut bani. Văd că îmi scrii că nu îți pare bine că nu cer bani. Hai să ne împăcăm. Uite să-mi trimeți bani, bani, Bani ca să-i mănânc sănătos cu lingura mare!

4. LEGATIUNEA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI SERVICIUL DE PRESĂ, Wien, 31 Mai 1932, No. 84

Domnule Director,

Am onoarea a vă trimite aci alăturat o serie de 12 fotografii nouă și o copie în mărime naturală în culori a planului Craiovei din 1790.

Totodată vă aducem la cunoștință că ținem la dispoziția D-Voastre clișeele fotografice ale tuturor fotografiilor trimise Institutului: cum aceste clișee nu pot fi expediate prin poștă, vom căuta să vi le trimitem ocazional prin un curier sau altă persoană.

Primiti, Vă rog Domnule Director, încredintarea înaltei noastre considerațiuni

Iosif Schiopul

Domniei Sale

Domnului Director al Institutului de Arheologie Olteană

CRAIOVA

5. INSTITUTUL ARHEOLOGIE OLTEANĂ, 25 iunie 1932, CRAIOVA ROMÂNIA

Domnule Consilier,

Avem onoarea a vă confirma primirea unei serii de 12 fotografii, referitoare la evenimente din trecutul Olteniei, precum și a unei copii în măsura naturală a planului orașului Craiova din anul 1791, extrase din arhiva de război din Viena.

Credeți-ne, Domnule Consilier, că ne este greu a găsi cuvinte, cu care să vă mulțumim pentru buna vointă cu care sprijiniti sfortările noastre.

Încurajați în acest fel, munca noastră va fi mai spornică și avântul nostru mai înaripat.

În scrisoarea Dv. nu vorbiți nimic de costul fotografiilor trimise, pe care suntem gata a vi-l remite fără întârziere.-.-

Domniei Sale

Domnului CONSILIER DE PRESĂ depe lângă Legația Regală a României din Viena

nr.1. Sperăm că în cursul verei se va găsi ocazia ca să ne parvină și clișeele pe care ni le țineți la dispoziție.

Vă rugăm Domnule Consilier, să primiți împreună cu expresiunea recunoștinței noastre, asigurarea înaltei noastre-considerațiuni.

Secretar

6. LEGAŢIUNEA REGALĂ A PRESEI SERVICIUL DE PRESĂ, Wien, 31 Mai 1932

Dragă Bebe,

Probabil vei fi crezut că te-am uitat. Nu te-am uitat, cum vezi, dar fotografiile le-am primit abia azi și cum văd, nu complete. *RadovanH.III e 3272 I* spre pildă lipsește din arhiva Ministerului.

Dacă poți să-mi dai indicațiuni și privitor la alte planuri ce se găsesc în arhivele din Viena, ar fi de mare folos pentru cercetările noastre, pentru că aci sunt sute de mii de dosare și este greu să le cercetăm pe toate.

În adresa "noastră" oficială amintesc și de cliseele fotografice. Nu le pot trimite prin poștă. Dacă, întâmplător, vreun craiovean ar trece prin Viena, dati-i însărcinarea să ne viziteze la Legatiune ca să ia cliseele.

Nu m'am supărat de loc că mi-ai adresat și această a doua rugăminte. Am văzut în rugăminte un semn de prietenie, al prieteniei care ne lega în zilele acele frumoase de primavera si vară. - si ne leagă si acum. Si răspunsul meu să-ți fie dovada aceleias priețenii din partea mea.

Sărutări de mâini doamnei Iulia.

Al tău cu dragoste Iosif Schiopul

7.

Dragă "bărbosule",

Astăzi plec spre Muntii Semenicului. Voi face sărbătorile acolo. După Pasti, pe joi-vineri sunt în Severin. Trebue să întâlnesc pe prefectul Danciu ca să pot discuta cu el în vederea câtorva fonduri de sărbători. Că de! dacă ar mai fi n`ar strica deloc. Dar vezi că nu pot să mă duc nici cu mâna goală. Trebuie să am neapărat articolul ăla din Arhive. Te rog să faci pe dracu nu în 4 ci în 40 si să-mi trimiți la Severin: Str. Calomfirescu no=31 2-3 exemplare, altfel n'am facut nimic cu Severinul. Trimite-le cât mai repede. să le am joi sau vineri după Pasti. Poate să trec și pe aci în ziua de Duminica Tomei sau luni după. Noutăti nu-s pe aici.

Cristescu o să se frigă rău cu Vădastra. Din nou va recurge tot la a sa "bun-aimée" ca să-i poată multumi si în altă parte.

Sărbători fericite, bărbosule

9.IV.933

D. Berciu

Măi bărbosule,

Ce dracu! Ne ții pe cărbuni vii de atâta amar de vreme. Tot asteptăm ca mortul colacul lui pe aci și ei, ai dracului, nu mai vin. Ce costă? Ce faci? Trimite banii urgent!!! Nestor are concediu decât pe luna asta!! Odată cu banii de sărbători trimite mai multe sute pentru ăl mic al meu să copieze pe vară pe Tocilescu, altfel n'am bani să-l las aici știi bine dar.

Deci bani, bărbosule, bani!!!, iar bani??

D. Berciu

8. București 4 August 1934

Mult Stimate D-le Plopsor

Am primit onoranta Dumneavoastră invitație pentru participarea la Congresul numismatic, medalistic si arheologic al Olteniei si cum subsemnații n'am lipsit niciodată de la o astfel de manifestare culturală și națională ne asociem la invitațiunea D-stră luând parte la congres și expoziție.

Subsemnații vom expune unele motive care sunt în legătură cu Oltenia și Muntenia.

Primiți salutul nostru amical

Cornel Secășeanu Membru al Societății Numismatice Bucuresti Str. Cazarmei nr.30

Emil Bekéher membru al comitetului societății Numismatice române Str. Bateriilor nr.50

N.B. Comunicând la congres: Despre numismatica greacă, Barbară, romană, bizantină si Românească C. Secășeanu

Despre tezaurul monedelor lui Mircea și importanța lor în Oltenia Emil Bekéher

Dragă Plopsor,

Mă execut cât putui mai repede. Din nenorocire sunt asupra confecționării unui articol pe care trebuie să-l termin de urgență pentru o revistă străină; așa că nu am deocamdată vreme să scormonesc mai adânc problemele pe care le pune extrem de interesantul și importantul tezaur (mormânt?) "gotic" pe care mi-l trimiti în poză.

lată ce pot spune acum, asa ca să nu fie prostii, și lucruri garantate:

- 1) nu e "gotic" în nici un caz.
- 2) este din secolul VII roman (mai probabil) nu este exclus însă nici sec. VIII după Christos.
- 3) Prima oară în România când apare un mormânt de natura sitului din tezaurul acesta. După câte știu eu acuma, prima data în general (pe tot globul?) când decorul caracteristic despre care voi vorbi mai jos, apare pe o fibulă a acestora, de caracter Germanic.
- 4) Pe lângă fibulă, restul obiectelor nu au mare importanță, deși de exemplu cerceii sunt destul de caracteristici pentru arcul acesta.
 - Paralele pentru cercei de exemplu în grupa III al lui Hampel (Altehüme des Zühen Mittelalters in Ungaren, vol.III) și în depozitul dela Kvin (Serbia), de ex. în ESA IX, p.299 (toate avarice!).
- Senzația e cum spusei fibula și decorul ei. Paralelă exactă pentru forma fibulei nu am la îndemână momentan. Tip foarte rar în orice caz. Tip Germanic de sigur. Decorul: așa numit stil animalier Germanic, numit Stil II (după împărțirea lui Salin, Altgermansche Tierornamentic) admisă de toată lumea. Ce se vede pe fibula (e probabil o foae de aur imprimată cu un model de bronz așa numitele Pressmodele), sunt capete și poate și corpuri de animale stilizate în felului stilului II Germanic. Faptul însă că stilizările de pe partea inf. a fibulei poartă ornamentul caracteristic IV, numit Zahuschiutt (dințare) care nu apare decât exclusiv pe monumente ornate în Stil II găsite numai în Ungaria (veche, geographic!) arată că fibula nu este pur germanică. Monumente în Stil II și Zahuschiutt apare deci numai în Ungaria și nu par studiate în primul rând de Nándor Fettich de la Budapesta (nu-ti mai transcriu literature). În clasificarea lui Hampel aceste piese sunt în grupa III.
- 6) Tezaurul tău, cu tot ce se leagă de el, este avaric, după părerea corectă a specialistilor, si după datele din studiul materialului. Sunt datate în Ungaria (si nu monezi!) din vremea Imperiului avaric (dela Justinian la Carol cel Mare) si sunt mai noi decât grupa germanică. Este o cultură de amestecuri, această cultură avarică a împrumutat de la germani (Heruli, după Alfildi, poate și Longobarzi, după Fettich) Stilul II de ornamentație animalică (Tierstil) dar l'au îmbogățit Zahuschitt-ul (III), care, repet mereu, nu apare decât pe lucruri din timpul Imperiului avaric. Problema pusă de fibula ta, cum o întrevăd eu: Stil animalier germanic II pe fibula de tip germanic și nu Zahuschitt (la avari apare de obicei pe alte obiecte mai ales pe capetele de curele (Rieonen Züngen), acesta ar putea fi pus în legătură cu originea trecerii acestui stil de pe monumentele germanice pe cele avarice. Privit asa, tezaurul tău poate fi si Germanic, dar e mult mai probabil că nu este pur Germanic, În orice caz, sec.VII, poate începutul secolului; aceasta din cauza elementului Germanic pe care îl dă fibula (ca tip). Cam asta pot spune eu acum, după o repede ochire a lucrurilor pe care le am la îndemână. Din păcate nu pot citi clar stilizările animalelor, sunt în combinația caracteristică grupei avarice, cu "bandă împletită" (Baudgeflechiz) și e o mare bătae de cap să vezi care-i capul, care ochiul, care corpul și a.m.d. greu de încadrat. Legături extrem de strânse cu grupa avarică în Stil II și Zahuschitt Germanic? (se poate), avaric? (greu de afirmat precis). Mai vorbim la Craiova, dacă vin pentru Cazanul hunic sec.5 p-Chr. F.apropiat exemplarul dela Tărțel, Ungaria. Tipul e denumit tip Hochricht, după desc. Dela Hochricht din Silezia. Vase pentru sacrificii merg până în Siberia și în China si în Mongolia. Datare este în Europa Centrală asigurată prin Hochricht (sec.V). Răspândirea (majoritatea în Ungaria) arată si ea că sunt aduse de huni. În general însă hunii nu sunt nici sesizati arheologic în mod precis. Recent a încercat Alfoldi (Funde aus der Hrunnenzeit rund ilore ethnische Sondensüng Archeologia Hungarica, 9, Budapesta 1932) să stabilească ce monumente din cele mai cunoscute sânt de atribuit Hunilor. Sunt morminte de călăreti nomazi. Interesant e că Alfoldi socoate

și celebrul tezaur de la Concești (Moldova), luat multă vreme drept sarmatic, drept hunic, și parese pe drept. Hunii au stăpânit Ungaria în sec.V-VI până i-au snopit Avarii.

La congres mi-e frică să nu pot veni. N-am un leu! Dacă fac rost de bani, vin, dacă nu, ce să fac? Sărăcie crâncenă aici la mine de-abia am ce mânca. Banii de săpături nu i-am încasat încă, deabia în Decembrie mi-i dau!

Salutări Dlui Vincenz, ție asemenea, toate cele bune,

Ion Nestor

10.

Stimate Domnule Profesor,

Am primit cu o vie bucurie scrisoarea și cartea D-v pe care am citit-o cu mult nesaț. Este acelaș scris ca și în Ceaur, numai lumea în care se petrec acțiunile diferă. Vă mulțumesc foarte mult pentru ea și sperăm ca și scriitorul nostru conjudețean ne va trimite "Posada Gurenilor".

Trimitem alăturat un proces-verbal pentru afilierea căminului la Fundațiile Regale. Vă rugăm foarte mult stăruiți să se aprobe afilierea. Sprijinind și ocrotind activitatea noastră culturală prin orice mijloace și prin publicațiile Fundației, vom putea lucra mai cu succes și după un plan unitar. Mai ales în ce privește cărțile pentru popor, vedem că Fundația lucrează cu multă râvnă. N'ar fi rău dacă toate căminele culturale ar lucra într-un mod armonic și sub o singură mână.

Nu știu precis, când veniți la Tg.Jiu, dar am avea mare plăcere să vă întâlnim.

Pentru tot serviciul care ni-l faceți, sperând că veți obține afilierea și mai ales prin autoritatea D-v Fundația ne va sprijini mai cu folos, vă rugăm să primiți mulțumirile noastre anticipate.

Nu uitati, să rugați Fundațiile să ne trimită cărți și publicații.

D. Pupăză 11 Febr.935 Dobrița-Gorj

11. 14 iunie 1935, București

Stimate Domnule Director,

Am fost informată, că în cursul lunei Iunie, va apare în editura: "Fundației culturale regale" "Principele Carol" din Craiova, o broșură din Biblioteca "Pământ și suflet Oltenesc", cuprinzând versuri scrise de țăranul poet gorian, Constantin I. Goga.

Cu respect, vă rog a mă considera abonată la această brosură și a-mi comunica pretul ei.

Urmând ca imediat ce primesc binevoitorul D-voastră răspuns, să vă trimit costul ei, prin mandat poștal.

În același timp, ași dori să știm cât costă editarea unei astfel de broșuri, și care ar fi condițiunile de admitere, pentru publicarea lor în editura Fundației culturale regale "Principele Carol" din Craiova?

Cu deosebită stimă vă multumesc

Elena Schmidt Faur Studentă

București III Calea Colentina 129

12. Buc. 21.8.935

Dragă Plopsor,

Primit cartea ta poștală și mă bucur că în lipsa mea - o nenorocire din toate punctele de vedere și care va mai dura (am vorbit astăzi cu doctoral și îmi vorbea de 15 sept. ca data a internării soției mele) n-ai stat. În felul acesta mă simt mai puțin vinovat. Alăturat: 1) state. Dealtfel la Craiova acasă sunt state de rezervă - îți trimit însă și de aici ca să fii mai sigur. 2) Statele de la Stănești (2 ex.), pe care completează-le tu cum socoți că e mai bine și nevoie. 3) Memoriu iscălit de mine. Nu știu dacă va merge, nu pot face însă altfel, deoarece aproape toate biletele de autobus sunt la Craiova în hainele mele de săpături rămase acolo. Dacă

memoriul nu merge, trimite-mi repede lămuriri cum să-l fac. Eu am socotit 150 de lei diurna zilnică. Diurna la care aveam doar dreptul, simplifică mult formalitățile. 4) Copia inscripției de la Bumbești, pentru cazul că nu o ai

La Tocilescu în manuscrise am căutat astăzi. Nu am găsit nimic despre Bărlești-Porceni. Ce castru e ăsta? Trimite-mi lămuriri să caut mai departe, poate figurează la Tocilescu sub un alt nume. În schimb am văzut dosarele lui Tocilescu destul de mult despre săpăturile de la Bumbești, a săpat mult acolo. Ai extrase din actele astea? Scrie repede detailat ca să pot excepta din vreme tot ce trebuie de Tocilescu. În "Fouilles et recherches" din 1900 Tocilescu nu spune nimic despre Bumbești, dă doar inscripția cu câteva rânduri de interpretare.

Eu cum pot scăpa de aici alerg la Craiova, nu vreau cu nici un chip să lipsesc de la săpăturile de la Cornu și Vrăbicioara. Afară de aceasta mai avem de lucru în Craiova. D.B. mă anunțasă (prin frate-său și Andrieșescu) dorința de a mă intervieva asupra cercetărilor noastre de ăst an. Am avut grije să-l las pe Andrieșescu să înțeleagă că încercarea ar fi zadarnică și B. nu s-a arătat. Noroc bun mai departe. Și toate cele bune. Eu ți-am scris o c.p. Imprimată.

Ion Nestor

13. 25.I.936

Dragă Domnule Plopșor,

Am primit scrisorile D-v chiar astăzi și mă grăbesc să vă răspund. Am primit raportul pentru denumirea atributiilor membrilor din Comitetul de conducere. Eu cred că numai atunci când vom forma comitetul regionalei; vom da numai însărcinări să reprezinte regionala la diferite manifestări. Rostul însă al inspectorilor nostri, care trebue să meargă pe teren nedorind a lucra numai la centru. Am vorbit cu D.na Pop care primeste bucuroasă să colaboreze cu noi si chiar la sărbătorirea Profesorului, a luat cuvântul în numele Olteniei. Sunt nedumirit în privința Filiasului. D-l maior Ureche îmi scrie de neînțelegerile de acolo si de pierderea procesului. Am primit însă rapoarte si informații că acolo s-ar fi făcut serbare pe 24 Ianuarie și că ar începe serios activitatea însă acum nu vrea D-l Cladoveanu să dea băncile căminului. Vreau să stiu dacă ai dat hârtia noastră D-lui Prim Procuror și ce demersuri a luat, pentru intrarea în legalitate. Să nu se gândească numai că s-ar putea lucra cu Mitea și Cladoveanu mai ales acum, când s-a descoperit intentiile lor meschine. Filiasul trebuie aplanat, chiar dacă ar fi nevoie să plece D-l Cladoveanu de la acea scoală, mai ales acum când face jocul celor răi. Eu am expus situatia D-lui Profesor și nu vreau ca Fundația să jasă sifonată de această ambitie a domnului Mitea. Chiar eu reprezentantul Fundației, după cele indurate acolo, am iertat totul. Căminul îsi va urma cursul său si vom da drumul scolii țărănesti. Am fost si am vorbit cu prefectul de Gori, care foarte drăgut mi-a asigurat tot concursul său. Deasemeni în vară com face echipă la Runcu si vom cimenta mai bine legătura. La Runcu va merge Stahl, unde va face o monografie model pentru doctoratul său.

În Dolj, te rog să te gândești și la a doua echipă care va fi poate la Plopșor în felul cum ai cerut D-ta. Eu am fost la Rm. Sărat, unde am prezentat comitetul județean. Au început toți să simtă că trebuie să ne mișcăm. Și noi ne vom mișca, mai ales că D-voastră ve-ți pune totul pentru reușita ideii frumoase. Pentru bugetul nostru dela Craiova vom vorbi cu Profesorul care a venit deabia astăzi dela Paris. Deasemeni și cu permisul trebue să terminăm o data, ca să vi le dăm. Cred că vom cumpăra o mașină de la București; pentru scris.

Salutări prietenesti

S.Nicolaescu

Iar gândul nostru întreg și dragostea noastră toată către M.S. Regele Carol al II-lea, către vlăstarul dinastiei Marele Voevod Mihai, către sfetnici tronului și către mândra noastră oștire.

Să trăiască întru mulți ani.

Stimate Domnule Plopsor,

După cum ne-am înțeles la Craiova, țin să vă alătur lista candidaților reușiți la S.S.R., precum și numărul de voturi al fiecăruia.

Pentru n-rul 3 al "Gândului" nu trimit nimic. Socotesc că aveți material sufficient și de va fi cumva nevoie de proză l-am sfătuit eu pe Savu să vă execute pe d-vs.

Altceva ce mai faceți? V'ași ruga să-mi trimiteți și mie ultimul număr din "Pământ și Suflet". Și totodată vă amintesc de colecția anului al 2-lea.

Vă rog să primiți multe salutari

P.S. Să-mi amintiți și mie data șezătorii

14. 13.5.936, București

Domnule Profesor,

Începând examenul de capacitate, luni 5 Maiu, după vacanța Paștelor, am găsit la Universitate o înștințare pe care mă grăbesc a v'o adduce la cunoștință în interesul studiilor noastre geografice. Dl. Em.De Martonne profesor la Sorbona, ne anunță sosirea d-sale în București pentru a ține o serie de prelegeri asupra Alpilor si Carpaților continuând seria începută la universitatea din Cluj acum 3 ani.

Ca și atuncea mă simt dator a releva însemnătatea marelui ajutor pe care o seamă de savanți francezi, unii chiar așezați printre uși îl aduc universităților noastre și a vă îndemna să vă folosiți cât mai mult de instruirile pe care le puteți dobândi pe această cale pentru cercetările proprii.

Îndeosebi pentru geografie, de când americanul Daves a ținut un curs la Berlin metodele, cum știți, au căpătat o dezvoltare considerabilă și de cel mai mare interes să cunoașteți ultimele progrese ale științei noastre.

După greutățile războiului, munca geografică și-a reluat și la noi firul cum se poate vedea din cel din urmă număr al Bul.Soc.Reg.Rom. de Geografie scris în întregime de tineri geografi. Prin urmare cei care aveți lucrări în continuare veți putea găsi în cursul ce ni se anunță cea mai fericită ocazie pentru învierea preocupărilor Dv. Geografice. Este o ocazie unică pentru cei ce n'ați făcut cursuri în vre'o universitate străină și de aceia îmi fac o plăcută datorie a vă îndemna să luați parte cât mai des la conferințele ce vor avea loc în cursul lunii lui Mai.

Colegiale salutări: S. Mehedinți

P.S. Cei care sosesc în București vor putea lua informații mai amănunțite la Seminarul de Geografie (sala XIV).

15. Berlin-Charlottemburg 4 Fritsthestr 58 I Chamann, 30.III.1936

Dragă Plopsor,

Am primit la vreme, cu multe multumiri, cele două scrisori ale tale cu lămuriri si material de abia acum, desi mă trudesc de mult, reușii să-mi fac o seară liberă ca să-ți scriu și ție mai în liniște. Lucrez toată ziua, adică de la 9 la 3, în muzeu, de abia pe la 4 sunt acasă, mă odihnesc și eu un ceas și pe urmă o dau din nou cu treaba, mai ales corespondenta. Si nu stiu cum, am mereu câte câteva scrisori care cer răspuns urgent. Pe amicii mei de aproape îi las la urmă. Știi cum face omu, cu gându că "ăia" nu se supără! La muzeu lucrez materialul de la Monteoru, si este si o grea și lungă boală căci H.Schmidt a lăsat la moartea-i lucrurile cam în dezordine și chiar lipsuri. Acum sper că lucru este ce vine bun. Pe urmă mă mai duc la Frankfurt unde în fine voi redacta articolul nostru despre tezaurul Negoesc si celelalte vechituri medievale oltenesti. Pentru a-mi vorbi de Cosoveni si de articolul nostru, îmi trimisesi tu cioburi de la Lazu, dar din cele mai caracteristice, cu bandă în val făcută cu pieptenele, din care am văzut pe vremuri exemplare când cu congresul nu m-ai trimes. Lasă voturile pentru G. Brătianu și execută-te cu cioburile pomenite. Altceva: piesa desenată de tine pe furis de la acel dobitoc avocat (să mă ierte Dumnezeu, dar altfel n-am cum să-i zic!) nu e cumva una și aceiași cu piesa publicată de tine din amintirile lui Marinescu, care te-ar fi mințit și a topit-o! Am primit poza de la Bărcăcilă, e deci în regulă cu cazanul de la Hotărani. Titlul lucrării ar fi cel dat și lui Giurescu. Pe G. Brătianu l-am ascultat mai de mult aici într-o conferință ținută în seminarul lui Gamilscheg despre Bismark și I. Brătianu. Conținut interesant dar cam slab; o nemțească foarte corectă și pronunțată fără accent (m-a surprins) însă cu o atât de falsă accentuare a cuvintelor în frază, încât mai că nu se înțelegea mare lucru din

-se spune șeful tău. Așa e de altfel păcatul mai tuturor străinilor dinspre este care vorbesc bine nemțește. În general în conferintă a avut "tinută".

Doamnei Hollanberg îi telefonez mâine și îi scriu ce făcui. Am s-o întreb și ce poate face cu o traducere a Maglavitului în nemteste; mă gândesc că în regiunile catolice, mai credincioase alc Germaniei sar putea desface, dacă nu cumva va fi cenzurată. Cu legea, dragă pe care o pregătesc tocmai acei insi care au. după câte mi se pare mie, mai putină experientă în asemenea materie la toti, nu stiu ce are a iesi. Asemenea lucruri nu se fac pe grăbite ci se studiază îndelung pe baza unui material comparativ despre care amicii mei se pare că nu prea au habar. Afară de acestia Dumitrescu și cu Florescu urmăresc anumite scopuri neobiective si nestiintifice deci anume de "a da la cap" cutăruia sau cutăruia. Desi în asemenea materie trebuiesc avute în vedere numai și numai "interesele bransei", adică ale arheologiei românesti și acestea se iudecă în raport cu situația locală, cu oamenii de meserie ce sunt la îndemână, cu stadiul cercetărilor etc., etc. O lege proastă care se aplică e mult mai periculoasă ca o lege bună care nu aplică (de exemplu legea noastră de până acum). În fine, eu sper că alde tine. Daicovici și poate încă vreo doi oameni cu experientă și a arheologiei și a mediului românesc și oameni care nu operează numai cu un fel de "logică" abstractă cu care îsi scot toate solutiile din propriul buric veti reusi să faceti aprecierea ceva mai putin catastrofală. Si eu sunt vinovat, natural, dar n-am avut si n-am timp să lucrez cu memoria pe chestia asta cu material comparativ. Dacă voi fi în tară, iar va fi să se voteze năzdrăvănia voi încerca să spui și eu câteceva și apoi; ce rahat cu poezie ce faci cu o lege când nu ai o organizație (conservatori regionali etc.) care să ti-o aplice sau să poarte de grije de aplicarea ei? Si când colecțiile publice nu au mijloacele să intre în posesia materialului găsit întâmplător? Căci cu confiscări nu faci nimic, însă n-ai dreptul după "constituție" și cod civil. Ti-as trimite legea nemtească (foarte bună si functionează admirabil), dar n-ai ce face cu ea trebuie să stie cineva multă de tot nemtească ca să o poată folosi la adoptare. Teza ta asupra paleoliticului României, pusă la punct la zi se poate tipări aici. Eu ti-o traduc și îți găsesc locul unde s-o publici. Condițiile: ai poze din toate părtile? Conciziune, să nu se bată câmpii începând de la facerea lumii. Dacă îți surâde lasă mostologia politică si pierderea de vreme cu organizarea unei preistorii care nu există câtă vreme nu se lucrează si la alteeva decât la "organizare" si pune-te cu burta pe paleolitic; numai de la Morosau si de prelucrat circa 450 de "articole"! Rupestru (cu poze bune) sau mezolitic (acelasi lucru) pot să-ți vâr pe aici undeva, dar mai bine la "Antiquity" (London). Ce bine ar fi să scrii pentru Antiquity despre troian, cu poze bune restu stii tu pe dinafară; ai câte si un aviator de la serviciul aerofotogrametrie si ti-ar face niste poze din libelulă-faine! Scumpule aflu cu plăcere că pentru la vară e rost de lucru. Pune mâna pe bani să îi avem grămadă și să-i dăm drumul la vreo două săpături model (și nu uita mai grăbești că trag cu pușca după tine!). Intră în larg în stațiune Sălcuța, așa vor da material și sigur unele selecții de exploatat și propaganda. Și apoi să faci bine să mă lași să mă lupt eu pe limba mea nemtească cu tumuli de la Stănesti si să vezi ce scot. Mai dă-le-ncolo de oale, că avem destule si "modern" e acum în preistorie nu materialul, ci ce au construit oamenii preistorici. Mi-e teamă că am să te găsesc fără materialul și stațiuniile clasate pentru preistoria Olteniei! Numai să te prind că n-ai făcut nimic, decât poate doar voturi pentru G. Brătianu! Pierzi 7 zile pentru ca un țigan lăeț să voteze bețele voastre! Eu mai rămân aici probabil până la 1 iunie. Pe urmă cum vin în tară vreau să te văd cum mă astepți cu banii de săpături la gară. Cu sănătatea o duc foarte bine. M-am lăsat pe aici de betie (românul își pierde calitățile în străinătate), la foale m-au căutat ăstia pe aici și mi-au dat afară că n-am nimic, mi-au gășit un ulcer la mate, care cică nu omoară și se vindecă și încolo m-am rugat să fiu ceva mai puțin trăznit. Mi-au luat tigările și miau pus luleaua în gură (nu a neamtului pe care îti spusei că o dădui naibii) si trabucurile celea cât copacul cu care mă simt foarte bine. M-am îngrășat, nu mă mai dor nici mațele, nici bojogii, nimic, lucrez și nu pic; totul în regulă. Scrie si tu, dar curând. Scrie-mi de toate ce ți-am cerut. Pe acolo nu am veste de la nimeni. Daicovici nu mi-a scris de mult, iar Dumitrescu face pe "Directorul" până ce i-oi tăia pofta. Am obosit Plopsorică scriindu-ți la fleacuri. Spune sănătate și salutări la copii, sărutări de mâini doamnei Plopsor și ție numai lucruri bune.

Ion Nestor

Pentru că ești mare politician să-ți scriu și ceva politică de pe aici:

- I. Ordine și prosperitate
- II. Hitler e Dumnezeu
- III. Libertate aici mai multă ca în democrațiile noastre
- IV. N-am găsit schimbat nimic în rău aici, dimpotrivă foarte multe lucruri schimbate în bine

V. Olimpiada are să fie o nebunie. Încă ceva: de aici la Oslo dus și întors cu 90 RM, de la Buc. aici dus și întors 1 00 RM. În total deci cu totul Buc.Oslo via Berlin 200 RM. Totul depinde deci cum cumperi marca. Eu mă tem că n-am acum nici lei, nici tigrii, nici elefanți! IN.

16.

Domnule Inspector, Mult stimate Domnule C.N. Plopsor.

Am primit revista "Gând și slovă oltenească" nr.=13 a II și mă grăbesc, deși încep cu nr.=13, s'o onorez cu o bucată literară.

E un produs al nostru oltenesc și trebuie să sălășluiască întru noi, croind dare noi în literatura noastră poporană.

Ați fost întotdeauna fruntașul orânduirilor dobândite prin muncă, luptă și cu cultură și sperăm că veți da procentul ideal de creație și producție, ce se va revărsa cu prisosință asupra spiritului nostru constructiv, oltenesc

De aceia noi asteptăm cu bucurie

Considerați-mă abonat. Când vin la Craiova și asta va fi cât de curând, plătesc.

Cu distinsă stimă Vă salută Petre Nicolescu Învățător gr.I Coveci Doli

10.II.1937

17. București 20 oct.1937

Dragă Plopșor,

Îți scriu în privința tezei tale. Traducerea a început și merge destul de bine. Sper ca până la începutul lui noiembrie să intre la tipar. Este însă o chestiune de care eu n'am timp să mă ocup și pe care trebuie să o faci tu. Iată despre ce este vorba:

În textul tău sunt foarte multe citate din diferite studii scrise în l.franceză, citate pe care nu le-ai dat pe românește. Nu este logic să le traducem noi în l.franceză - ci trebuie să dau citatul, între ghilimele, exact așa cum a fost publicat. Cum bănuiesc că ai un duplicat al tezei tale, cerceteaz-o te rog repede și, din fișele și lucrările pe care le ai la tine, completează-mi toate aceste citate în l.franceză și trimite-mi-le cât mai repede, pentru a putea fi date la tipar odată cu restul. Dacă, întâmplător, n'ai posibilitatea să faci acest lucru, atunci scrie-i lui Nestor, care trebue să vie zilele acestea, să facă el această operație absolut necesară.

Totodată trebuie să-mi trimiți și acele completări, de adăugat la sfârșitul lucrării, în care să treci diferitele descoperiri și teorii emise asupra paleoliticului dela data scrierii tezei și până anul acesta. E necesar și pentru tine și pentru "Dacia". Apoi trimite-mi urgent cele câteva note cu pozele respective, de care ni-ai vorbit.

Astept răspunsul tău grabnic si odată cu el toate cele mai sus.

Cu bine și sănătate, al tău, Vl. Dumitrescu

18. LEGAȚIUNEA REGALĂ A ROMÂNIEI SERVICIUL DE PRESĂ WIEN, 30 Martie 1938

Domnule Director,

Drept răspuns la scrisoarea D-Voastră din 16 Martie a.c. adresată Consiliului nostru General, am onoarea a vă trimite aici alăturat 7 reproduceri fotografice (fiecare în câte 2 exemplare, în total 14 ex.) după planurile ce se găsesc în Arhiva ministerului de războiu din Viena.

Reprezentantul nostru pe lângă Arhivele de stat din Viena ne aduce în acea vreme la cunoștință că în arhiva ministerului de războiu nu se mai găsesc alte planuri sau hărți afară de cele ale căror reproduceri sunt anexate aci

Am indicat pe contrapagina fiecărei reproduceri mărimea originalului.

Mi-a făcut o deosebită plăcere să pot face acest mic serviciu Muzeului Olteniei în aducerea aminte a atâtor clipe frumoase petrecute în capitala Olteniei în timpul expoziției naționale din 1906.

Primiți, vă rog, Domnule Director, încredințarea înaltei mele considerațiuni

Consilier de presă Iosif Schiopul

Domniei Sale

Domnului Director al Institutului de Arheologie Olteană

Craiova

19.

Iubite D-le Plopșor,

Privitor la rugămintea dumitale, am văzut fotografiile ce ți-a chibzuit și-ți va trimite D. Pârvulescu. Asupra Cerneților deci treaba este încheiată. Unele însă din cele vechi, n'ar prezenta vre un interes, întrucât sunt dependințe, ori grafituri aduse mult mai târziu.

De altfel în Cerneți a mai avut o moară pe Topolnița, o casă și niște prăvălii, care fiind de zidărie usoară si nefolosit de nimeni de mult s-au distrus cu vremea.

A mai avut un han la Balta, care iar nu mai este, după cum nici casa din Cloșani la fel. Era un om cuprins cu așezări gospodărești și negustorești în locuri și vaduri potrivite la agoniseală, după socoteala vremii aceleia. Rămâne, deci pentru împlinirea rugăminții d-tale, fotografia bisericii din Prejna pentru care poți apela la d-l Bărcăcilă, și basoreliefurile monumentului de la Padeș pe care voi încerca la cea dintâi ocazie potrivită să fie fotografiate si să ți le trimit.

De altfel interes istoric legat de mișcarea din Mehedinți prezintă interes numai copia Padeșului, locul celei dintâi proclamări a revoluției și locul pornirii ei; de aceea și rostul monumentului ridicat acolo.

Dacă nu poți obține dela d. Bărcăcilă biserica din Prejna, dă-mi de știre, că poate când s'o mai îndrepta vremea să pot să mă reped într'acolo și să iau și fotografiile acelea.

Multă sănătate, M. Cantacuzino

7.IV.1940

20.

Dragă Plopsor,

Sunt dela 8 Martie în Severin cu lucrările și preocupările mele, la muzeu și la monumentele istorice de aici. Mare plăcere mi-ar face o vizită a ta aici de ai putea și cu un bun aparat fotografic. Nu stau însă acum decât până la 29 Martie incl. Poate să găsești ceva ce te interesează și pe tine - dacă nu la mine, la alte arhive de aici.

Dacă ai putea și extrasele articolului meu cu Dârvarii Viaregi - mi-l aduci.

Cu toată dragostea

Al. Bărcăcilă

18/III.944

T. Severin

P.S. Mă înștiințezi telegrafic de vii - sau mă găsești dimineața și după amiaza la Cetatea Severinului sau la Muzeu - la ora 1 la masă la D-na Sălăjan, Bd. Carol 31 - seara la culcușul meu - Dispensarul P.C.A. unde am mai fost împreună.

21. Instytut Prehistoryezny Poznan, le 26.VII.1948Uniwersytetu Poznanskiego Mielzynskiego 26-27 Poznan

Monsieur le Dr. Nicolaescu-Plopsor, Directeur du Musee Regional

Nous avons l'honneur de vous proposer une échange des nos publications contre les vôtres. Nous vous pouvons envoyer les publications nommées dans la l'liste ajoutée et nous vous prions de bien vouloir nous envoyes toute la serie de votre revue: Oltenia.

En espérant que vous accepterez notre proposition, nous vous prions d'agreer l'assurance de notre tres haute considération et les salutions les plus cordiales.

Jozef Kstrzewski

(-) Prof.Dr. Jozef Kstrzewski directeur

Instytut Prehistoryezny Uniwersytetu Poznanskiego Poznan Ul.Sew.Mielzynskjego 26/27

22.

5/7-1934

Stimate D-le Plopsor,

Regret că nu voi putea să fiu la Gară dar trimit o telegramă de la Țară, unde mă chiamă să vin imediat, și plec acum.

Cu afectuase salutări

C. Calafeteanu

D-sale D-lui N. Plopșor

Str. Voevodul Mihai 30

23.

Bucuresti 14.IV.51

Stimate domnule Plopsor,

Ca nu cumva să întârzii prea mult cu răspunsul la scrisoarea Dvs., prefer să răspund imediat și atunci scap de o grijă. Ultima hotărâre a celor mari sună cu privire la persoana mea astfel: voi pleca de la 1 Mai la 1 August a.c. la Dinogeția, iar de la 1 August la Verbicioara. S-a răsturnat tot planul deoarece în prima perioadă nu avea cine să sape la Garvăn. Rezultă că la început veți lucra Dvs., dl. Berciu, Măriuța și doamnele (acestea din urmă când se vor elibera de sarcinile de la facultate).

Despre studenții de la antropologie nu s-a hotărât nimic de către Institutul de istorie, dar după câte știu ei sunt programați de către Institutul de antropologie și vor veni pe șantiere atunci când va fi nevoie.

Despre desene mare lucru nu-ți pot spune - i-am dat doamnei să le facă, dar vin și alții și o bat la cap și nu se poate ține de ele. În orice caz am mai terminat o planșe și jumătate, mereu îi aduc aminte. Dar n-are ce face.

De îndată ce am primit scrisoarea Dvs. m-am dus la dl.prof. Nestor și i-am citit rugămintea cu privire la piesele ce trebuiesc verificate la Craiova. Mi-a răspuns că are să vă trimită materialul pe care-l cereți imediat ce va fi transcris la mașină. Pe aici toate sunt bune. Luni (16.IV) mă voi produce din nou în fața publicului vorbind despre cultura Criș din Moldova. Prezentarea materialului o fi cum o fi, dar după citirea concluziilor cred că am să plec bătut.

În ultimele zile am fost plecat în Dobrogea în regiunea canalului, unde m-a trimis Institutul pentru a cerceta condițiile descoperirii unui tezaur de obiecte de aur. Am mai respirat și eu nițel aer curat. Aștept cu nerăbdare plecarea pe șantier. Mai am de stat prin București doar maximum o lună și apoi îmi iau traista și nu mă voi opri decât la Bisericuța. Ați mai fost pe undeva?

Vă urează multă sănătate

24.

Stimate domnule Plopsor,

Vă trimit prima serie de desene după o planșe și jumătate. În curând veți primi o altă serie. Domnișoara a avut și alte lecturi încât n-a putut desena prea mult. La rapoartele definitive despre Verbicioara și Balta Verde n-am mai lucrat deoarece am avut pe cap o mulțime de treburi cu facultatea, iar eu a trebuit să pregătesc comunicarea despre cultura Criș de la Glăvăneștii Vechi.

Ne pregătim cu toți de drum, pe la 5 mai pleacă primele echipe din care voi face parte și eu.

Termin si îti urez multă sănătate

Comșa

25.

Bucuresti, 23.X.1950

Dragă Bărbosul,

Mi se pare, că pe lângă autentica podoabă capilară, ți-ai mai arborat încă o barbă, ca să-mi explici anumite împrejurări istorice ale aflării urmelor sălbăticiei la Piscul Cornișorului. După câte înțeleg, însăși străvechea zeitate "Ananke", de care tremurau și zeii din Olimp, a contribuit la aceasta, făcând să se rupă carul "Ratei" drept în poala Piscului Cornișorului. Astfel stând lucrurile, ce mai putem spune noi muritorii de rând? Numai că iubitul D-tale șef responsabil nu te menționează nicăieri în legătură cu senzaționala descoperire. Eu însă am bănuit dintru început cine a fost acela cu "ochiul câmpului" și de aceea te-am iscodit. Obiectele paleolitice se vor fi găsit ele în terasele Desnățuiului, așa cum este firesc și cum spui, însă el cere cu această ocazie săparea urgentă a Piscului, "ca să vadă ce are la fund", lăsând înadins pe profani ca și pe inițiați să deducă acest fapt al unui presupus strat paleolitic pe fundul Sălcuței-Nestor, se pare, că tot astfel a înțeles. Însfârșit, s'o vedem și pe aceasta. Dacă te-ai aliat, volens-nolens, cu, "Piratul Stațiunilor" nu mai poți zice nimic. Deocamdată însă planul acesta măreț și vast nu s'a bucurat încă de binecuvântarea lui Pontifex Maximus (Roller). Bineînțeles Dalai-Lama (Iași) s'a oțărât cumplit - și taie în carne vie în șantierele celorlalți nevinovați. Însfârșit, e o tactică de înaltă școală pentru a obține ce vrea pentru favoritul său. Toate acestea se pritocesc în legătură cu elaborarea planului arheologic cincinal.

Cred că ai aflat că în urma opoziției Clujului, deschiderea expoziției s'a amânat până la Sf. Catrina (25 N.) și că Congres nu se mai ține căci, se pare, că nu am fost destul de făcuți "cu ouă și oțet" anul trecut. Totuși d-ta nu ai dreptul să porți pică "responsabilului", căci el este desigur un suflet bun. Cred că te-a și vestit că ai fost numit referent științific al Institutului. Deci se poate deduce, că el știe să fie recunoscător față de talentele d-tale deosebite de profesor și săpător arheologic. Asta e situația.

Te așteptăm la București, ca să mai punem țara la cale Noroc și la revedere VI. Dumitrescu

N.B. Dacă te interesează, află, că repertoriul trebuie să fie gata redactat și bun pt tipar, la S. Ion a.c. (1951)

26.

Trimit cele cerute. **Puteau să vină și fără reproșuri!** Ați cerut și nu vi s-a dat? Nu s-a făcut nimic cu zgârcenie! Ai dreptate că nu trebuie să ne facem de rușine **acolo**, dar cred că nici aici nu trebuie să ne facem de rușine. Nu am primit încă cei 90 mii lei, care sunt, probabil, pe drum, sper că știai acest lucru. Eu am lucrat zilnic cu 24-25 oameni. Nici nu știu dacă poți să-i plătesc azi. Trimet:

- 1. încă 8000 lei prin Preoteasa care se adaugă la cei trimiși prin Gheorghe Sarlot=13000 lei. E tot ce am la ora asta plus riscul de a amâna pe câțiva verbicioreni pentru săptămâna viitoare.
- 2. Planseta.
- 3. 6 state de plată (în trusa planșetei).
- 4. Hârtie de scris.
- 5. Pioneze (în trusa planșetei).

Nu avem hârtie de împachetat. Am cumpărat ziare. Ne costă o mulțime de bani. Faceți la fel acolo!

Cât privește carnea împuțită, etc., etc., e o chestiune de bucătărie interioară a subcolectivului de pe Fiera, că nu vreau ca să cadă în sarcina mea exclusivă. Vi s-a trimis din tot ce am avut. Regret că nu ai decât împunsături răutăcioase!

Dar nu-i nimic! Bine că rezultatele sunt **bune**, după cum îmi scrii. Asta contează! Şantierul să iese bine! Înțepăturile sunt ale noastre, ale amândurora. Vor trece. Se vindecă. Nu? Te aștept diseară cu actele și cu noutățile "fieriane"! Noroc!

14/7 51

D Bercin

27.

Subcolectivul Fiara,

V-am trimis ieri suma de de lei 10000. Nu am încă nici o confirmare de primire a sumei. Vă rog - oricare mai este pe teren să-mi răspundă prin curier, dacă suma a ajuns în mâinile unui membru din colectiv. Unde au au lucrat oameni și cei trei membri ai subcolectivului ieri, vineri, 18 iulie? Curierul nostru nu a găsit pe nimeni pe Dealul Fiara, cred că unul ar fi trebuit să rămână neapărat pe șantier! Cu această lipsă de responsabilitate, s-ar putea ca Păunescu să piardă peșterile.

Dacă tov. Plopșor e plecat la Craiova, Păunescu și Nicolescu vor rămâne tot timpul pe teren! Perighezele se fac duminica și, dacă e necesar să fie întreprinse în alte zile, nu pot pleca, în nici un caz, **toți** membrii colectivului părăsind, ca ieri, șantierul principal.

Ce asi fi răspuns, dacă ieri aveam o vizită de la Bucuresti?

Trimite-mi cele două mici geamantane ale lui Nicolescu. Răspundeți dacă le-ți primit. Dacă tov. Plopșor e plecat, restituiți-mi scrisoarea de ieri.

Noroc,

D. Berciu

19/7.951

Verbicioara

28.

Referat,

Subsemnatul dr. C.S. Nicolaescu-Plopșor, responsabil adjunt al Şantierului Arheologic Vârbicioara și împrejurimi luând cunoștință de cuprinsul telegramei tov. Vicepreședinte al Așezămintelor culturale și trebuind să mă prezint de urgență la Craiova pentru executarea unor sarcini speciale în legătură cu Muzeul Regiunei Dolj rog a mi se admite lipsa de pe șantier în zilele de 1-10 august când urmează a reprezenta șantierul nostru în cercetările și săpăturile ce va face Institutul de Antropologie în peșterile Gorjului.

Conform adresei cu nr.2551 din 6.X1.951 mi-ați comunicat că în ce privește aceste cheltuieli pe care le-au trecut în referat, chestiunea se va rezolva când voi veni la București. Eu am venit la București, dar n-am putut să vă contactez dumneavoastră fiind mereu ocupat.

Am ridicat problema într-o ședință de comunicări și tov. Condurache cu care m-am întreținut dă dreptate cauzei mele luându-și angajamentul că va interveni la conducerea Institutului pentru mine. Dar până azi nici un răspuns. Și știu precis că alți tovarăși vor susține că am depășit termenul legal de o lună în acelaș loc și conform legii li s-a redus diurna, totuș responsabilii de șantiere sau Institutul a găsit soluția despăgubitoare.

Cluj, 3/XII 951

29.

Iubite tov. Plopsor,

Îți răspund neoficial, adică fără antet și fără număr. Dar și asta e mare lucru - printr'un autograf.

Îți mulțumesc pentru cele trimise, atât de folositoare. Văd că ești de altă părere cu periodizarea având schema oficială a Repertoriului. Dar pare că ai dreptate, văzând că noi nu prea avem mezolitic! Vom mai discuta la București când ne vom întâlni.

Acum, aș vrea să-ți comunic o teză a unui arheolog ungur la Budapesta (Vértes 1951) care discutând periodizarea lui Tolstov, propune ca în ceata primitivă să nu se treacă și H. Neanderthalensis, acesta fiind deja pe o treaptă superioară de org.soc., în gintă matriarhală începătoare. Deci: e de aceeași părere cu matale! Tot el mai stabilește că inventarea arcului și săgeții să se pună în aurignaciar aducând probe ptr. Existența săgeților din această epocă. Ce zici? Și în această privință vă întâlniți căci pentru mata treapta de sus a sălbăticiei începe cu aurignaciarul!

Planul de săpături l-am primit și-l voi îngloba în planul general al colectivului care însă nu va fi atât de întins (în scris) ca cel paleolitic.

Cum o mai duci? Noi-bine!

Cu cele mai calde salutări

C.Daicoviciu

P.S. Dacă ții; pot să-ți confirm primirea și oficial. Dar nu-i nevoie . . . (nu sunt D.R.) Institutul nostru se cheamă "Institutul de Istorie și Filozofie al Academiei R.P.R. Filiala Cluj" (nu Institutul de St. Clasice care a fost, dar nu mai e). Adresa e Cluj, str. Boștinarului 2. Ca să stii . . .

Te pupă

C.Daicoviciu

C.S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR - CORRESPONDANCE INÉDITE

Le savant C.S. Nicolăescu-Plopșor, personnalité marquante de la science roumaine, fondateur de voies et de méthodes, a entretenu une correspondance systhématique avec ses contemporains. L'auteur transcrit pour les lecteurs de l'Annuaire du Musée 19 lettres signées Iuliu Moisil, Simion Mehedinți, Ion Andriescu, Ion Nestor, Vladimir Dumitrescu, Dumitru Berciu, Alexandru Bărcăcilă, Iosif Schiopul etc.